

24 uren bereikbaarheid buiten kantoor-tijden voor de oncologische patiënt

Alle patiënten die bezig zijn met een Chemo-/Immuno-/Target-therapie behandeling, mogen bij ernstige en spoedeisende klachten, gebruik maken van de 24-uurs bereikbaarheid. Dit geldt alleen buiten kantooruren.

De ernstige en spoedeisende klachten staan beschreven op de belkaart, die iedere patiënt mee krijgt.

Wat te doen als iemand belt?

Als iemand belt dan is het belangrijk om de patiëntgegevens op te zoeken. Dit doe je door links op: patiënt zoeken, te klikken. De naam en de geboortedatum in vullen.

Zo kom je bij de betreffende patiënt en kun je allerlei gegevens over de patiënt opzoeken.

Probeer eventueel m.b.v. de probleem analyses het probleem helder te krijgen.

Mocht je iets niet weten, durf anderen te vragen en terug te bellen.

Afhankelijk van het probleem, de gradering: advies geven, anders overleggen met de betreffende arts. Zij zijn op de hoogte van de 24-uurs bereikbaarheid.

In sommige gevallen kan geadviseerd worden, de dokterswacht te bellen. Hier dient de patiënt zelf contact mee op te nemen.

Patiënten die een mamma operatie hebben moeten ondergaan, kunnen de eerste 24 uur na de operatie bellen naar afdeling kortverblijf: 0515-488700 .

Daarna kan de patiënt bellen naar de 24-uursbereikbaarheid.

Indien de patiënt opgenomen moet worden, overleggen met de arts wie de patiënt bij de SEH aanmeld.

Rapporteer alle informatie en mail dit naar de oncologie consulent of mamma consulent. Zij zorgen ervoor dat de informatie in de naslag wordt gerapporteerd.

Telefoonnummers:

Longarts dienst: 7811

Telefoon dr. Woolthuis: 06-50888997

Telefoon dr. Veldhuis: 06-22948882

Telefoon dr H Cruijssen: 06-43207709

Alle mamma care vragen alleen wat chemo gerelateerd is zijn voor de 24 uren bereikbaarheid Qua wond vragen naar afd kort verblijf verwijzen: Dit nr. krijgen patiënten mee en kunnen zij binnen 24 uur na OK gebruik van maken 488296 bellen.

Dokterswacht DWF spoed: 0900-1127112

Overleg van verpleegkundige met de dokterswacht Sneek: 7516

Indien de patiënt, om welke reden dan ook, niet met eigen vervoer kan komen, maar een ambulance nodig heeft dan moet de arts daar toestemming voor geven.

Dit regelen via de receptie (9). Laten door verbinden naar Ambulancezorg noord Nederland meldkamer. Zelf bellen voor ambulance te regelen dan 3309 bellen.

Waarom 24-uurs bereikbaarheid buiten kantoor tijden voor de oncologische patiënt?

Vanuit de Soncos (Stichting oncologische samenwerking) normering moeten we binnen het Antonius ziekenhuis, alle oncologische patiënten 24-uurs bereikbaarheid aan kunnen bieden.

Met de groei van het aantal behandelingen in de oncologie, die veelal poliklinisch gegeven worden, neemt ook het aantal telefonische hulpvragen toe van deze patiënten groep. Verpleegkundigen zijn vaak het eerste aanspreekpunt voor genoemde telefonische hulpvragen. De problemen ten gevolge van de systemische behandeling kunnen divers en complex zijn en vragen om een structurele en eenduidige wijze van uitvragen.

Het is belangrijk om tijdens het telefonisch gesprek snel te kunnen inventariseren wat de klacht is, die zo concreet mogelijk te krijgen en hier de juiste actie op te kunnen ondernemen.

De methode die we hiervoor gaan hanteren is de CTCAE score. Door de probleemanalyse kan een probleem gescoord worden en zo wordt bepaald welke actie er ondernomen moet worden.

Wat is een probleemanalyse?

Een hulpmiddel voor verpleegkundigen om specifiek problemen van patiënten met kanker op systematische wijze eenduidig en volledig in kaart te brengen.

De volgende probleemanalyses zijn beschreven:

1. Koorts
2. Orale mucositis
3. Misselijkheid
4. Braken
5. Diarree
6. Obstipatie
7. Dyspneu
8. Bloedverlies / Hemoptoë
9. Pijn

Wanneer gebruik je de probleemanalyse?

Bij telefonische hulpvragen van patiënten met klachten van bijwerkingen tijdens de behandeling met chemotherapie of doelgerichte therapie.

Wanneer een patiënt belt, kan het nodig zijn meerdere probleemanalyses te gebruiken.

Wat wordt in kaart gebracht?

- patiëntgegevens
- gegevens over diagnose en behandeling
- specifieke anamnese van het probleem (o.a. ernst, verloop, begeleidende factoren)
- gradering volgens de vertaalde CTCAE (Common Terminology Criteria for Adverse Events)

24 uur bereikbaar?

De oncologie consultants zijn overdag bereikbaar tijdens het telefonisch spreek uur: van 9:00 tot 10:00 uur en 13:00 tot 14:00 uur tel. nr. 0515-488904. Buiten deze tijden kan de patiënt de voicemail inspreken met hun naam en telefoonnummer en belt de consultant terug voor 17 uur.

De mammacare consultant is overdag te bereiken op tel. 0515-488370

Bij dringende zaken buiten bovenstaande tijden kan patiënt altijd bellen met afd. A0/B0 tel. 0515-488600

Wat te doen bij vragen die niet onder de probleemanalyses vallen?

Er kunnen ook telefonische vragen worden gesteld die niet acuut zijn, deze vragen kunnen doorverwezen worden naar de volgende dag. Stuur in dit geval een mail met de naam, geboortedatum en telefoonnummer van de patiënt en zij worden de volgende dag door de consulent teruggebeld.

Dit kunnen vragen zijn over de volgende zaken:

- Haar en haaruitval
- Neuropathieklachten
- Handvoetsyndroom
- Spierpijn
- Vermoeidheid
- Rijvaardigheid
- Tablet inname
- Excreta maatregelen
- Vruchtbaarheid en menstruatiepatroon
- Griepvaccinatie
- Reiskosten
- Invloed van de zon
- Voeding en voedingssupplementen

Acties hierbij staan vermeld in de bijlage.

Haar en haaruitval

Door de behandeling kan het haar uitvallen. Als de behandeling is gestopt zal het haar na ongeveer een maand weer gaan groeien. Meestal is de haargroei na enkele maanden weer hersteld. Haaruitval kan niet voorkomen worden. Men kan een pruik dragen, maar een sjaal of muts kan een goed alternatief zijn. Een haarwerkspecialist kan helpen bij het kiezen van een haarstuk. Het is belangrijk om advies te vragen voordat het haar dunner wordt, of uitvalt. De oncologie consulent heeft foldermateriaal.

Neuropathie klachten

Door de behandeling kan er schade aan zenuwcellen optreden. De klachten kunnen verschillend van aard zijn. Als zenuwcellen zijn beschadigd, zullen prikkelingsverschijnselen optreden. Deze klachten zijn het ergst meteen na de behandeling, en verminderen in de weken daarna. Soms zijn de klachten blijvend.

Er kan weinig gedaan worden om de klachten tegen te gaan. Evt. contact met kou vermijden. Het is belangrijk om de klachten te melden bij de behandelend arts. Probeer open wondjes te voorkomen.

Handvoetsyndroom

Handvoetsyndroom komt vaak voor bij het gebruik van Xeloda (Capecitabine) De handen en voeten zijn pijnlijk, rood en gezwollen en kunnen jeuken, tintelen of doof aanvoelen. De huid kan schilferen en er kunnen zweren of blaren op de huid ontstaan.

Bij de meeste mensen zijn de symptomen mild en verdwijnen binnen 1 of 2 weken. Soms zijn de symptomen ernstiger en zijn medicijnen nodig. Tevens is het nodig om de dosis aan te passen, zodat de bijwerkingen verminderen.

Advies:

- * 2x daags smeren met Bepanthen zalf
- * lanette crème en cetomacrogol crème kan ook een verzachtende en beschermende werking hebben.
- * hitte vermijden
- * de huid niet blootstellen aan heet water, zo ook hete douche, bad, sauna en jacuzzi's vermijden
- * druk op de handpalmen vermijden (niet wringen, zware dingen dragen)
- * druk op de voetzolen vermijden, geen krap zittende schoenen dragen.

Bij pijn door open wondjes: koelen met ijscompressen

Bij open wondjes kans op infectie: evt AB via de arts.

Spierpijn evt. gepaard met een griepig gevoel

Dit kan een bijwerking zijn van: Herceptin (Trastuzumab) van Taxol (Paclitaxel), Taxotere (Docetaxel), Vidaza (Azacitidine)

Men mag Paracetamol innemen: 4x2 tabletten op een dag.

Vermoeidheid

Vermoeidheid is een veel voorkomende klacht bij de oncologische patiënt. Door de behandeling kan anemie ontstaan. Het HB is hierbij bepalend.

Maar ook door de behandeling, ziekte enz. kan hevige vermoeidheid optreden. Een gevoel van uitputting en lichamelijke/geestelijke inspanning zal meer moeite kosten. Dit kan zich uiten in: een gebrek aan energie, prikkelbaarheid, emotionele labiliteit, stemmingswisselingen, gebrek aan belangstelling voor de omgeving, slaperigheid en lusteloosheid. De vermoeidheidsklachten kunnen na de behandeling nog lang aanhouden.

Advies:

- * lichamenlijk actief blijven, zo mogelijk bewegen, om de conditie op peil te houden.
- * energie is kostbaar, probeer er zorgvuldig mee om te gaan.
- * bepaal zelf waaraan u energie wilt besteden
- * wees duidelijk over wat u wel en niet kunt en wilt doen.
- * vraag zo nodig hulp van familie, vrienden of schakel thuiszorg in
- * zorg dat u goed slaapt, houd u aan vaste tijden om naar bed te gaan en op te staan
- * doe op tijd leuke en ontspannende dingen
- * oncologische revalidatie kan een optie zijn, de consulent kan dit met de patiënt doornemen

Gehoorafwijkingen

Door bepaalde soorten chemotherapie, vaak bij platina gerelateerde chemo,s, bijv. Cisplatin, kan het zijn dat het gehoor verslechterd. Ook kunnen er oorsuizingen optreden. Deze klacht moet gemeld worden bij de behandelend arts.

Advies:

- De klacht kan niet worden voorkomen. Oorsuizingen gaan meestal vanzelf over. Maar doofheid niet. Deze klachten moeten met de behandelend arts worden besproken. Vaak wordt de chemotherapie veranderd.

Rijvaardigheid

Patiënten die komen voor hun behandeling kunnen vooraf **Tavegyl toegediend krijgen**. Dit kan de rijvaardigheid beïnvloeden. Op de dag van toediening mag niet zelf gereden worden.

Tablet inname

Het kan voorkomen dat iemand de medicatie is vergeten in te nemen. Het is afhankelijk van het soort medicijn wat men moet doen. Bij braken kan de dosis ook niet opnieuw ingenomen worden. Je weet niet wat er al is opgenomen.

Vergeten dosis Xeloda inname: Als patiënt binnen 1 uur merkt dat hij de dosis is vergeten dan mag deze nog ingenomen worden, maar zit er meer tijd tussen dan deze dosis overslaan.

Nooit een dubbele dosis Xeloda innemen.

Excreta maatregelen

Afvalstoffen van cytostatica kunnen zich tot een week na toediening nog in de excreta bevinden (urine, ontlasting, bloed, braaksel, speeksel, transpiratievocht enz.)

Het is van belang dat mensen die regelmatig in contact komen met deze stoffen voorzorg maatregelen treffen. Het is dan ook belangrijk dat de thuiszorg op de hoogte is van deze maatregelen.

Familie en vrienden zouden ook in contact kunnen komen met deze afvalstoffen, maar dit in mindere mate.

Maatregelen voor thuis:

- Tijdens het plassen op toilet zitten, hierna het toilet 2x doorspoelen met een gesloten deksel en handen wassen.
- Bij het gebruik van een urinaal of een po, een onderlegger gebruiken. De po of urinaal voorzichtig legen in toilet. Voorkom spatten, toilet 2x doorspoelen. De po of urinaal omspoelen met water en afdrogen met een keukenrol of papier.
- Het toilet regelmatig reinigen met allesreiniger. Geen chloor of een ander chemisch middel gebruiken. Dit kan een reactie veroorzaken
- Bij mogelijk contact met excreta, handen wassen
- Draag handschoenen bij incontinentie of verzorging van de stoma. Ook bij contact van nat beddengoed, kleding, enz. handschoenen dragen.
- Incontinentie- of stoma materiaal in een gesloten zakje bij het huishoudelijk afval. Voorkom aerosol vorming bij het sluiten van de zak.

Braken:

- Braaksel dat is opgevangen, in het toilet weggoeien, 2x doorspoelen met een gesloten deksel. De emmer of bak met koud water omspoelen en drogen met een keukenrol.

Algemeen:

- kleding of beddengoed dat bevuild is met bloed, braaksel, urine of ontlasting moet apart gewassen worden. Draag handschoenen bij contact met de vervuilde was.
- men kan gewoon knuffelen of zoenen. Betreffende seksueel contact zijn er geen strikte maatregelen, maar om twijfel uit te sluiten kan er een condoom gebruikt worden.

Vruchtbaarheid en menstruatiepatroon

Onder invloed van chemotherapie komen veel vrouwen vervroegd in de overgang. Dit is niet een 'natuurlijke overgang', maar een veelvoorkomend bijverschijnsel bij chemotherapie. De vrouw zal na aanvang van de chemo nog één of enkele keren menstrueren voordat de cyclus stopt. Tijdens de overgang kun je last krijgen van de gebruikelijke overgangsverschijnselen: opvliegers, slaapproblemen, extreme dorst, libidoverlies en droge slijmvliezen.

Afhankelijk van de leeftijd van de vrouw is het mogelijk dat zij definitief in de overgang raakt. Hierbij geldt: hoe jonger de vrouw, hoe groter de kans dat de overgang omkeerbaar is.

Na afloop van de chemotherapie kan het enkele maanden tot soms wel twee jaar duren voordat de menstruatie weer op gang komt. Als de cyclus twee jaar na afloop van chemotherapie nog niet op gang is gekomen, kan geconcludeerd worden dat de overgang waarschijnlijk definitief is.

Na terugkeer van de menstruatie is het mogelijk dat de cyclus nog voor langere tijd verstoord blijft. Ondanks het uitblijven van de menstruatie tijdens of gedurende de eerste tijd na chemotherapie blijft er een kleine kans op zwangerschap bestaan, het is dus van belang om ook tijdens chemotherapie voor een goed anticonceptiemiddel te zorgen.

Griepvaccinatie

Het wordt aangeraden om in het najaar een griepinjectie te nemen i.v.m. de verminderde weerstand. Tijdens de chemotherapie maakt het niet meer uit op welke tijd de patiënt zijn griepinjectie krijgt. Omdat het viraal is wat de patiënt krijgt toegediend

Reiskosten

Om voor reiskostenvergoeding in aanmerking te komen is het raadzaam dat de patiënt contact opneemt met zijn eigen zorgverzekeraar. Die kan aangeven of de patiënt hiervoor in aanmerking komt.

Invloed van de zon

Onder invloed van de medicijnen kan de huid droger en schilferig worden. De huid is vaak gevoeliger dan normaal en kan sneller verbranden in de zon. De patiënt kan best genieten van de zon maar doe dit met mate. Maak gebruik van een hoge beschermingsfactor. Vermijd de zon tussen 12.00 en 16.00 uur.

Voeding en voedingssupplementen

Als de patiënt gevarieerde voeding gebruikt volgens de richtlijn: gezonde voeding, is de intake van vitamines en mineralen voldoende.

Voedingssupplementen kunnen invloed hebben op het effect van de behandeling. Gebruik geen voedingssupplementen tijdens de chemotherapie, zonder dat de arts hiervan op de hoogte is. Grapefruit en Sint Janskruid, kan invloed op de behandeling hebben, gebruik dit niet tijdens de behandeling.